

በCOVID-19 ወረርሽኝ ወቅት ለደህንነት አስተማማኝ ከብክለት ማጽጃ አጠቃቀም

Western States Pediatric Environmental Health Specialty Unit የተሰጠ መመሪያ

ከዲሱ COVID-19 የሚያመጣው ቫይረስ በአየር ወይም በቅርቡ ሌላ ሰው ያሳለባቸው ወይም ያስነጠሰባቸው ወለሎችን ነክተው ከዚያም አይኖቸዎት? አፍንጫዎን ወይም አፍዎን ከነኩ ሊሰራጩ/ሊተላለፍ ይችላል።

አጭቶቻን መታጠብ ወይም ሊበክሉ የሚችሉ ወለሎችን ከነኩ በኋላ አጭቶቻን በሳይታይዘር ማጽዳት፣ እንዲሁም በአጭቶ ፊትዎን አለመነካካት የቫይረሱን ስርጭት ለማስወገድ እጅዎ ጠቃሚ ነው። አየር ወለድ ተጋላጭነቶችን ለመከላከል የሚከተሉትን [የCDC ምክረ ሀሳቦች እንዲከተሉ እንመክርዎታለን](#)። ይህ የመረጃ መሰጫ ቅጽ ወለሎችን የብክለት ማጽጃ የጤና ተጽእኖዎች የሚፈጥርበትን አድል በመቀነስ በ [CDC መመሪያዎች መሰረት](#)፣ ማጽዳት እና ከብክለት ማጽዳት ላይ ያተኮራል።

በቤትዎ ውስጥ ለወለሎች ከብክለት ማጽጃዎችን መጠቀም በሽታ አምጪ ጂርሞችን (ባክቴሪያና ቫይረሶችን) ሊገድል ይችላል። ሆኖም የጤና ስጋቶችንም ሊፈጥር ይችላል። ለምሳሌ፡ ብዙ የተለመዱ ከብክለት ማጽጃዎች (ለምሳሌ፡ ማንጫ፣ ብዙ ከብክለት ማጽጃ መወልወልዎች) በውስጣቸው አስም ሊያመጡ ወይም ሊያባብሱ የሚችሉ ወይም ጤና ላይ ጉዳት የሚያመጡ ኬሚካሎችን ይይዛሉ።

ጽዳት፡ ቆሻሻና ጂርሞችን ማስወገድ

በቤትዎ ውስጥ የሚገኙ ወለሎችን ለሁሉም አላማ በሚያገለግል ማጽጃ ወይም ሳሙና እና ቡርሽሽ ፎጣ ወይም ጨርቅ ያጽዱ። የሚገኝ ከሆነ ተመራጭ የጨርቅ አይነት የቃጫ ጨርቅ መጠቀም ነው። ከአያንዳንዱ መጠቀም በኋላ የቃጫ ጨርቅን በጎድጓዳ ሳህን ወይም የማጠቢያ ማሽን ውስጥ ይጠቡ። የቃጫ ጨርቅን ግማሽ ላይ ቆርጠው ቀጥለውም ግማሹን የሚጠቀሙ ከሆነ አዲሱን ግማሽ መጠቀም ከመጀመርያ በፊት በመጀመሪያው 8 ወለሎችን ከብክለት ለማጽዳት መጠቀም ይቻላል። ጨርቅን ያለ ክር ማለስላሻዎች ከሌሎች ልብሶች ለይተው ያጽዱ። በጥንቃቄ ካጸዱና ከፊተን ብዙ ጂርሞች የሚወገዱ በመሆኑ ከብክለት ማጽጃዎች መጠቀም አስፈላጊነትን ሊቀንሰው ይችላል። ከብክለት ማጽዳት አስፈላጊ ከሆነ በመጀመሪያ ጽዳት ማካሄድ ከብክለት ማጽጃዎቹን በጥሩ ሁኔታ እንዲሰሩ ያስችላቸዋል። በ [Green Seal](#)

ወይም [Safer Choice](#) ማረጋገጫ ያገኙ የማጽጃ ምርቶች ለሰውም ሆነ ለአካባቢ አስተማማኝ ናቸው።

ከብክለት ማጽዳት፡ ጂርሞችን መግደል

ከብክለት የምናጸዳው ምንድን ነው፡

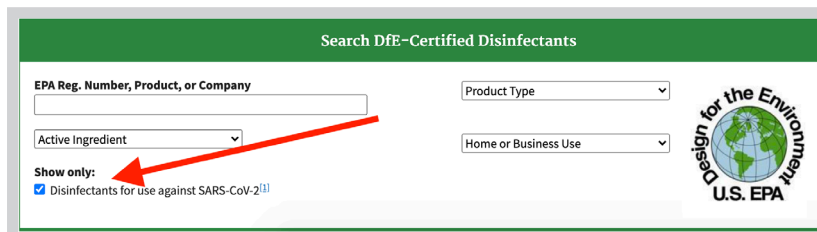
- ▶ በተደጋጋሚ የሚነካኩ ቦታዎች/ወለሎች
- ▶ ከህዝብ መገኛ ቦታዎች መልስ ባልታጠቡ አጭቶ የሚነካኩ የትኛውም ቦታዎች/ወለሎች። (ወደ መኖሪያ ቤትዎ ከመመለስዎ ወይም ማንኛውንም ነገር ከመንካትዎ በፊት ለአጭቶዎ የእጅ ማጽጃ/ሳይታይዘር መጠቀም የተሻለ ነው!)

ብዙ ከብክለት ማጽጃዎችን ከምግብ ጋር በሚነካኩ ቦታዎች ላይ መጠቀም ለደህንነት አስተማማኝ አይደለም። በምርቱ መለያ ምልክት ላይ ከምግብ ጋር ለሚነካኩ ቦታዎች መጠቀም ለደህንነት አስተማማኝ መሆኑን የሚያመለክተውን “ከምግብ ጋር የሚነካኩ ቦታዎች ከብክለት ማጽጃ” የሚሉትን ቃላት ፈልገው ይመልከቱ።

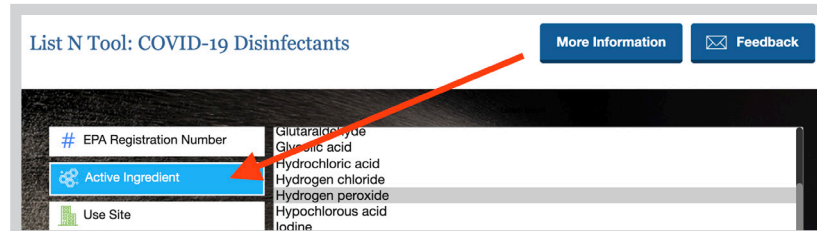
አስተማማኝ፣ ውጤታማ ከብክለት ማጽጃ ምርጫዎች

ሁሉም ከብክለት ማጽጃ ምርቶች አንድ አይነት አይደሉም። ብዙዎቹ ከብክለት ማጽጃዎች በተለይም በህጻናት፣ ነፍሰጡር ሴቶች እና የመተንፈሻ አካል ህመሞች ባሉባቸው ሰዎች ላይ የጤና ስጋቶችን ሊያስከትሉ ይችላሉ። ለደህንነት አስተማማኝ ምርጫዎች አሉ!

የEPA ለአካባቢ ተስማሚ ዝግጅት/Design for the Environment (DfE) የጸረ ማይክሮቢያል ምርት ፕሮግራም/Antimicrobial Product Program ለሰው ልጅ ጤናና አካባቢ ደህንነት አስተማማኝ የሆኑ ግብአቶችን (ፈጣን እና ፈጣን ያልሆኑ) የሚጠቀሙ ከብክለት ማጽጃ ምርቶች ዝርዝር አለው። ለደህንነት አስተማማኝ ፈጣን ግብአቶች፡ ሲተሪክ አሲድ፣ ሆሮኒኮል፣ ፐሮክሎሮኒኮል፣ አይሶፕሮፓኖል፣ ፐሮክሎሮኒኮል አሲድ፣ ሶዲየም ባይሶልጌት እና ቺቶሳን ናቸው። የ [EPA ዝርዝር N](#) COVID-19ን ለሚያመጣው ቫይረስ ለመጠቀም የEPAን መስፈርት የሚያሟሉ ከብክለት ማጽጃ ምርቶችን ይዘረዝራል። ተመራጭ አማራጭ የ [DfE ዝርዝር N](#) በ N ላይ የተዘረዘሩትን ምርቶች በሚያሳይበት መልኩ ማጥራት ነው። እነዚህ ምርቶች የማይገኙ ከሆነ ከN ዝርዝር ላይ አስተማማኝ ፈጣን ግብአቶችን የሚይዙ ምርቶችን ይምረጡ።

ከDfE ዝርዝር የተወሰዱ ምሳሌዎች

ከEPA ዝርዝር N የተወሰዱ ምሳሌዎች

[የቀጠለ >](#)

በCOVID-19 ወረርሽኝ ወቅት ለዲህንነት አስተማማኝ ከብክለት ማጽጃ አጠቃቀም

> የቀጠለ

የበለጠ ለዲህንነት አስተማማኝ በሆነ ሁኔታ ከብክለት ለማጽጃት

- ▶ በመጀመሪያ ወለሉን ከላይ በተገለጸው መሰረት ያጽዱ።
- ▶ **ቀጥለውም** በEPA's Design for the Environment Antimicrobial Product program ስር ለሰዎችና አካባቢ ደህንነት አስተማማኝ ተደርገው ከተፈቀዱ ፈጣን ግብአቶች መካከል አንዱን የሚይዝ በEPA የግብርና ላይ የሰፈረ ከብክለት ማጽጃ በመጠቀም ከብክለት ያጽዱ (ከላይ ዝርዝሩን ይመለከቱ)።
- ▶ በሶስተኛ ደረጃ በብክለት ማጽጃው የምርት መለያ ላይ የተቀመጡትን መመሪያዎች ይከተሉ! ከብክለት ማጽጃት እጅግ ወሳኝ ደረጃዎች መካከል አንደኛው የብክለት ማጽጃውን ወለል በአርጥቡ እንዲጸባረቅ በምርት መለያ ላይ ለተዘረዘረው ጊዜ መተውጥን ማረጋገጥ ነው።
- ▶ በአራተኛ ደረጃ፣ ምርቱ የ EPA ምዝገባ ቁጥር ያለው መሆኑን እና የአገልግሎት ጊዜው ያላበቃ መሆኑን ያረጋግጡ። ሁልጊዜም ከብክለት ማጽጃዎችን በምርት መለያ ላይ በተቀመጡት መመሪያዎች መሰረት በአግባቡ አየር በሚያገኝ ህጻናት በማይደርሱበት ቦታ ያስቀምጡ።

የብክለት ማጽጃ መወልወያዎች በአብዛኛው አስፈላጊውን የንክኪ ጊዜ በሚያሟላ ደረጃ በበቂ ሁኔታ ስለሚደረግባቸው ከብክለት ማጽጃ መወልወያዎች ይልቅ ፈሳሽ ከብክለት ማጽጃ እና የቃጫ ጨርቅ መጠቀም የተሻለ ነው።

ወለል/ቦታ ከብክለት የሚጸዳው በቀጣዩ ሰው እስከሚነካ፣ ወይም ይህ ሰው እስኪያስልበት ወይም እስከሚያስነጥስበት ብቻ እንደሆነ አይርሱ!

እነዚህ አንዳንዶቹን ለዲህንነት አስተማማኝ ምርቶች ማግኘት የማይችሉ ከሆኑ፡

የቃጫ ጨርቅ የማያገኙ ከሆነ ከአንዳንዳችን ወለል ማጽጃት በኋላ የሚጠቀሙበትን ስፐርት፣ ቡርሽ ወይም ፎጣ ይጠቡ ወይም ያስወግዱ። ቡርሹ/ፎጣውን ግማሽ ላይ ቆርጠው ቀጥለው ግማሹን የሚቀሙ ከሆነ አዲሱን ከመጠቀም በፊት በመጀመሪያው 8 ወለሎችን ከብክለት ለማጽጃት ሊጠቀሙ ይችላሉ።

- ▶ ስፐርቶችን ማጽጃ አማራጮች፡
  - በሳህን ማጠቢያ ውስጥ ማጠብ
  - 1/2ኛ የሻይ ማንኪያ ማንጫ ከሳህኑ አንድ አራተኛ ውሀ ጋር ቀላቅለው ለአንድ ደቂቃ ይዘፍኩት
  - የብረት ላልሆነ ስፐርት ሌላኛው አማራጭ ምድጃ ውስጥ ለአንድ ደቂቃ መዘፍዘፍ ነው።
- ▶ ፎጣዎች በሳሙና ወይም ፈሳሽ/ዱቄት ሳሙና ጎድጓዳ ሳህን ወይም የማጠቢያ ማሽን ውስጥ ሊታጠቡ ይችላሉ።
- ▶ የሚያገኙት ማንጫ ወይም ለዲህንነት አስተማማኝ ተብለው ከተዘረዘሩት ውጭ የሆኑ ከብክለት ማጽጃዎችን ብቻ ከሆነ በአምራቹ የተመከረውን

የግል መከላከያ መሳሪያ መጠቀምን አርግጠኛ ይሁኑ። ቦታው በአግባቡ አየር የሚያገኝ መሆኑን ያረጋግጡ (መስኮቶችን ይከፈቱ፣ የውጭ አየር ያስገቡ፣ ፋኖችን ያብሩ)።

ለየተኛውም ከብክለት ማጽጃ በማሸጋገሪያው ላይ ያሉ መመሪያዎችን መከተል ማረጋገጥ ማለትም ከብክለት ማጽጃውን ወለል ላይ በአርጥቡ እንዲጸባረቅ ለተመከረው የንክኪ ጊዜ መተውጥን፣ ከብክለት ማጽጃው የEPA ምዝገባ ቁጥር ያለው መሆኑን፣ በምርት መለያው መመሪያዎች መሰረት በአስተማማኝ ሁኔታ መቀመጡን እና የአገልግሎት ጊዜው ያላለፈበት መሆኑን ማረጋገጥ አስፈላጊ ነው። ማንጫ በንጽጽር የአገልግሎት ጊዜው አጭር (ከአንድ አመት በታች) ነው። ከብክለት ማጽጃዎችን አይቀላቅሉ። በተለይም ማንጫና አሞኒያን መቀላቀል አደገኛ ነው። ደህንነቱ ስለተጠበቀ የማንጫ አጠቃቀም የተመለከተ ተጨማሪ መረጃ ለማግኘት ይህን የሚቸገን ግዛት ዩኒቨርሲቲና [የመረጃ ምንጭን](#) ይመልከቱ

ማጠቃለያ

በቋነት ያጽዱ፣ አስፈላጊ ሲሆን ብቻ ከብክለት ያጽዱ። ከብክለት ማጽጃት የሚያገኙባቸውን ለዲህንነት አስተማማኝ ከብክለት ማጽጃ ምርቶች በመጠቀም በከፍተኛ ደረጃ የሚነካቡ ቦታዎች/ወለሎችን ማጽጃት ላይ ያተኮረ መሆን አለበት። ወለሎች/ ቦታዎችን ከብክለት ማጽጃት ብቻ የሻይራሱን ስርጭት አያስቆምም! የፊት ጭምብል ማድረግን፣ ማህበራዊ ርቀትን መጠበቅን እና እጃችንን መታጠብን በተመለከተ የCDC መመሪያን መከተል አይርሱ። ♦

የመረጃ ምንጮች

- ▶ ለአየር ወለድ ተጋላጭነቶች የተሰጡ የCDC ምክረ ሀሳቦች፡ <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/prevent-getting-sick/how-covid-spreads.html>
- ▶ የካላሊፎርኒያ የጸረ ተባይ መቆጣጠሪያ መምሪያ የመረጃ መሰጫ ቅጽ፡ የቃጫ ጨርቅ ተመራጭ የሆነው ለምንድን ነው? https://wspehsu.ucsf.edu/wp-content/uploads/2015/10/FactSheet_Microfiber.pdf
- ▶ የግሪን ሲል ለዲህንነት አስተማማኝ የማጽጃ ምርቶች ዝርዝር/Green Seal Safer Cleaning Products List፡ <https://www.greenseal.org/certified-products-services?s=Household+Cleaning+Products>
- ▶ የEPA ለዲህንነት አስተማማኝ ምርቶች ምርጫ ዝርዝር/ EPA Safer Choice Products List፡ <https://www.epa.gov/saferchoice/products>
- ▶ የEPA ለአካባቢ አመቺ ሆኖ የተዘጋጀ የጸረ ማይክሮቢያል የጸረ ተባይ ፕሮግራም/EPA Design for The Environment Antimicrobial Pesticide Program፡ <https://www.epa.gov/pesticide-labels/design-environment-logo-antimicrobial-pesticide-products>
- ▶ የEPA ለSARS-CoV-2 ጥቅም ላይ የሚውሉ ምርቶች ዝርዝር/EPA List of Products for Use Against SARS-CoV-2፡ <https://www.epa.gov/pesticide-registration/list-n-disinfectants-use-against-sars-cov-2>
- ▶ ማንጫን የተመለከተ የሚቸገን ግዛት ዩኒቨርሲቲ የመረጃ ምንጭ/ Michigan State University የመረጃ ምንጭን on bleach፡ <https://www.canr.msu.edu/news/covid-19-disinfecting-with-bleach>

ሰነዱ በAmerican Academy of Pediatrics (AAP) ድጋፍ እና በተብብር ስምንት አሸናፊነት ቁጥር 6 NU61TS000296-02-01 ስር ከAgency for Toxic Substances and Disease Registry (ATSDR) በተገኘ የገንዘብ ድጋፍ የተዘጋጀ ነው።
ATSDR ለየተኛውም ምርቶች ወይም በPEHSU ህትመቶች ስር የተገለጹ አገልግሎቶች ግዢ ማረጋገጫ አይሰጥም።